

TOMI ADEYEMIOVÁ

DĚTI
KRVE
A KOSTÍ

HOST

TOMI ADEYEMIOVÁ

DĚTI
KRVE
A KOSTÍ

TOMI ADEYEMIOVÁ

DETI
KRVE
A KOSTÍ

BRNO 2018

Children of Blood and Bone
Copyright © 2018 by Tomi Adeyemi Books Inc.
Jacket illustration and design by Rich Deas
Map © Macmillan Publishers/Keith Thompson
Translation © Veronika Volhejnová, 2018
Czech edition © Host – vydavatelství, s. r. o., 2018
(elektronické vydání)
ISBN 978-80-7577-763-8 (Formát PDF)
ISBN 978-80-7577-764-5 (Formát ePub)
ISBN 978-80-7577-765-2 (Formát MobiPocket)

*Mamince a tátovi, kteří obětovali všechno,
aby mi dali tuhle šanci,*

&

*Jacksonovi, který věřil ve mě a v tenhle příběh
mnohem dřív než já sama.*

KANO

MAKURDI

DUTSE

ZARIA

IBADAN

GUSAU

KRÁLOVSKÝ PALÁC

ILORIN

LAGOS

TÁBOR PSANCŮ

SOKOTO

ŠĀNDOMBLÉ

KALABRAR

IBEDŽI

MINNA

WARRI

IKOYI

OR

POSVÁTNÝ CHRÁM

DŽIMETA

S

GOMBE

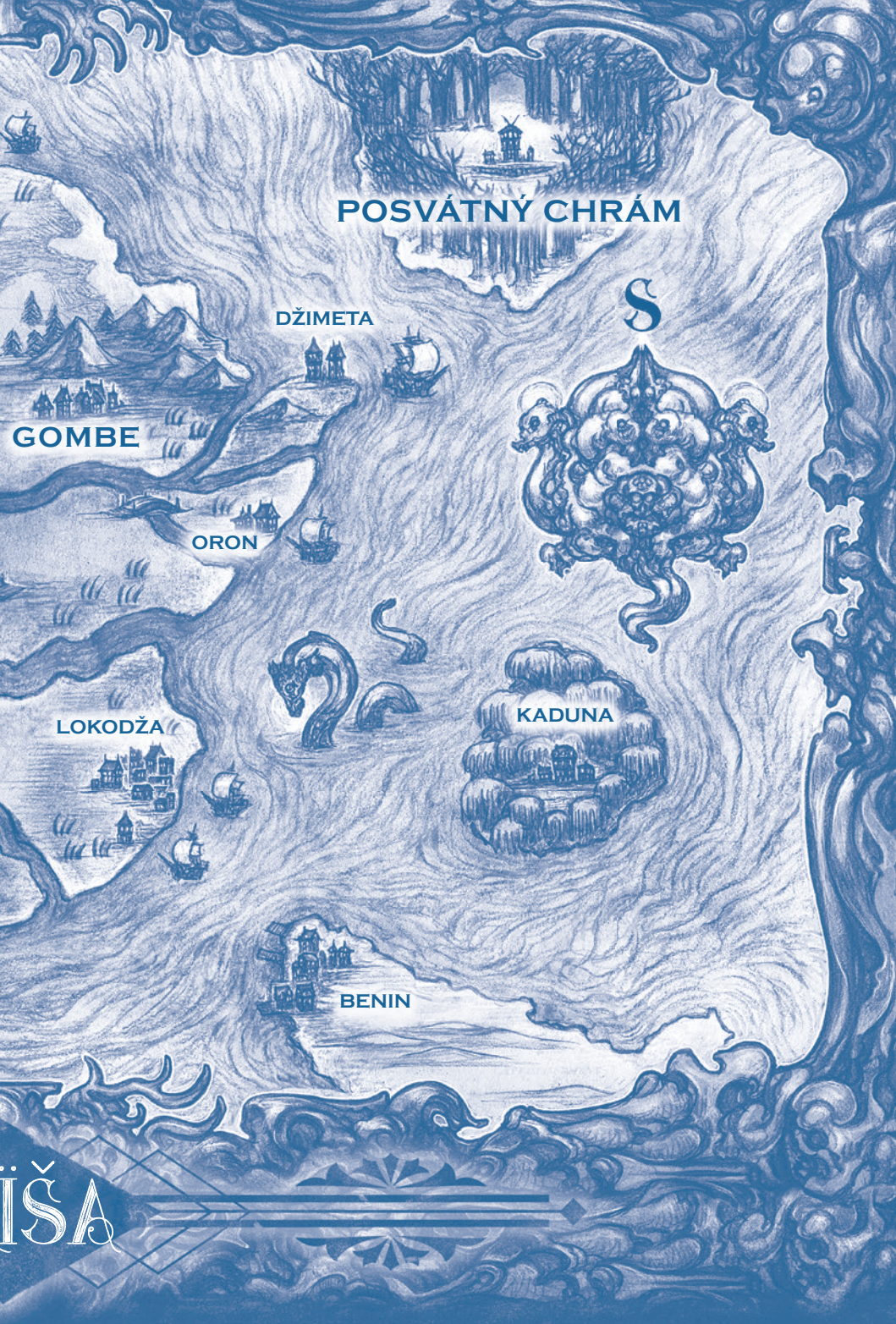
ORON

LOKODŽA

KADUNA

BENIN

ŠA

KLANY MAŽIŮ

KLAN IKÚ

MAŽIOVÉ ŽIVOTA A SMRTI

titul: ŽNEC

božstvo: OYA

.....

KLAN ĚMÍ

MAŽIOVÉ MYSLI, DUCHA A SNŮ

titul: SNOVAČ

božstvo: ORÍ

.....

KLAN OMI

MAŽIOVÉ VODY

titul: VZDOUVAČ

božstvo: YEMŮDŽA

.....

KLAN INÁ

MAŽIOVÉ OHNĚ

titul: SPALOVAČ

božstvo: SÀNGÓ

.....

KLAN AFÉFÉ

MAŽIOVÉ VZDUCHU

titul: VICHRNÍK

božstvo: AYAO

KLAN AIYE

MAŽIOVÉ ZEMĚ A ŽELEZA

titul: ZEMĚTEPEC + KOVÁŘ

božstvo: ÒGÚN

KLAN ÌMÓLÈ

MAŽIOVÉ TEMNOTY A SVĚTLA

titul: SVĚTLONOŠ

božstvo: OŠUMARE

KLAN ÌWÒSÀN

MAŽIOVÉ ZDRAVÍ A NEMOCI

titul: HOJIČ + JITŘIČ

božstvo: BABALÚAYÉ

KLAN ARÍRAN

MAŽIOVÉ ČASU

titul: VĚŠTEC

božstvo: ORÚNMILA

KLAN ÈRANKO

MAŽIOVÉ ZVÍŘAT

titul: KROTITEL

božstvo: OXOSI

Snažím se na ni nemyslet.

Ale když už na ni myslím, vybaví se mi rýže.

Dokud tu ještě byla Mama, v chýši to vždycky vonělo červenou rýží jollof.

Vybaví se mi její tvář, zářící jako letní slunce, a to, jak Baba při jejím úsměvu ožíval. A její bílé vlasy, prstýnky a kudrny, nezkrocená hřívá, vždycky rozpuštěná.

Slyším mýty, které mi večer četla. Tzainův smích, když spolu v horském parku hráli agbön.

Babův křik, když jí hodili provaz kolem krku. Její jekot, když ji vlekli do tmy.

Zaklínadla, která jí tryskala z úst jako láva — magii smrti, která ji svedla z cesty.

Myslím na to, jak se její mrtvé tělo houpalo na tom stromě.

Myslím na krále, který nám ji vzal.

KAPITOLA JEDNA

ZĚLIE

Vyber mě.

Mám co dělat, abych nezačala ječet. Zatínám nehty do marulového dřeva své hole a pevně ji tisknu, abych nervózně nenadskakovala. Po zádech mi stéká pot, nevím ale, jestli za to může dopolední vedro, nebo srdce, které mi prudce buší v hrudi. Měsíc za měsícem mě vynechávala.

Dneska se to přece nemůže stát zas.

Zastrčím si za ucho pramen sněhobílých vlasů a ze všech sil se snažím ovládnout a sedět klidně. Mama Agba si jako vždycky dává s výběrem načas, na každou z dívek se kouká tak dlouho, že máme chuť se někam schovat.

Zarputile, soustředěně krčí čelo a vrásky na oholené hlavě se jí tak ještě prohlubují. Má tmavě hnědou pleť, kaftan v tlumených barvách a vypadá jako kterákoli jiná sařena ve vsi. Nikdo by nehádal, že žena jejího věku může být tak nebezpečná.

„Ehm,“ odkašle si za jejími zády Yemi. Samozřejmě nám musí připomenout, že ona byla vybraná první. Povýšeně se usmívá, aby nám dala najevo svou nezaslouženou nadřazenost. Jako by se už nemohla dočkat, kterou dívku porazí tentokrát. Většina děvčat se možnosti bojovat s Yemi děsí, ale já po tom dnes toužím. Cvičila jsem a jsem připravená.

Vím, že můžu vyhrát.

„Zélie.“

Chraplavý hlas Mamy Agby přetrhne ticho a dívky, které nevybrala, sborem vydechnou. Jméno zůstane chvíli viset mezi rákosovými rohožemi její ahéré, než mi dojde, že vyzvala mě.

„Vážně?“

Mama Agba si mě změří přimhouřenýma očima. „Můžu zvolit někoho jiného —“

„Ne!“ Honem se zvednu a ukloním. „Děkuju, Mamo. Jsem připravená.“

Moře snědých tváří se rozestoupí a já se propletu mezi nimi. S každým krokem se soustředím na to, jak bosé nohy šoupou o rohože na podlaze. Jestli mám vyhrát a konečně složit výuční zkoušku, budu tohle tření potřebovat.

Když vkročím na černou rohož vyznačující arénu, Yemi se ukloní první. Čeká, že udělám totéž, jenomže ten pohled ve mně něco vznítí. V jejím postoji není sebemenší respekt, sebemenší příslib vyrovnaného boje. Myslí si, že jako poselkyně jsem něco míň než ona.

Myslí si, že prohraju.

„Ukloň se, Zélie,“ zavelí Mama. Je to jasné varování, ale já se nedokážu přimět k pohybu. Takhle zblízka vidím na Yemi jen lesklé černé vlasy a kokosově hnědou pleť, mnohem světlejší než moje. Je to měkká snědá barva Orišanů, kteří nikdy nedřeli celý den na slunci. Pohodlný život jí potajmu platí otec, jež nikdy neviděla. Nějaký šlechtic vypověděl svého levobočka do naší ubohé vesnice, aby se vyhnul zahanbení.

Narovnám se, vypnu hrud. Narovná se, i když bych se měla sklónit. Svými rysy se Yemi nápadně liší od nás poslů se sněhobílými vlasy. Poslů, kteří se už tolikrát museli shýbat před lidmi, co vypadají jako ona.

„Zélie, ať to nemusím opakovat.“

„Ale Mamo —“

„Ukloň se, nebo opusť ring! Zdržuješ nás všechny!“

Nemám na vybranou, zatnu tedy zuby a ukloním se. Yemi se už zase nesnesitelně uculuje. „Bylo to tak těžké?“ Schválně se ukloní ještě jednou. „I prohra se dá nést důstojně.“

Ostatní se tlumeně rozhihňají, ale Mama Agba je umlčí rázným gestem. Střelím po nich zlým pohledem a pak už se soustředím na svou soupeřku.

Uvidíme, kdo se tady bude hihňat, až vyhraju.

„Na místa.“

Zacouváme k okraji rohože a vykopneme hole od země. Yemi se už neculí a mhouří oči. Vláu přebírá zabijácký instinkt.

Mama Agba přejíždí očima od jedné ke druhé a čeká na vhodný okamžik. Začínám mít strach, že to bude protahovat věčně, ale vtom konečně zavelí:

„Do toho!“

A já se okamžitě musím bránit.

Než stačím jen pomyslet na útok, Yemi se obrátí rychlostí gépardairy. Zavíří holí nad hlavou a vzápětí mi s ní zamíří na krk. Dívky za mnou vyjeknou, ale já jsem připravená.

Yemi je sice rychlá, ale já umím být rychlejší.

Když se hůl přiblíží, zakloním se tak daleko, jak mi záda dovolí, a útoku se vyhnu. Nestačím se ani narovnat a Yemi už útočí znova. Holí se rozhání silou člověka dvakrát tak velkého.

Téměř nemám čas reagovat, a tak se vrhnu na bok a odkulím se stranou. Hůl uhodí do černé rohože těsně za mnou. Yemi se narovná a chystá se k novému úderu dřív, než se dostanu na nohy.

„Zélie,“ varuje Mama Agba, já ale její pomoc nepotřebuju. Vyskočím do dřepu a hůl zvednu prudce nad sebe, takže Yemin úder v poslední chvíli odblokuju.

Naše hole se ve vzduchu srazí, až se rohožové stěny zachvějí. Dřevo mé hole po úderu ještě vibruje a Yemi se už rozhání po mých kolenou.

Odrazím se od přední nohy, pomůžu si švihem paží a udělám přemet. Když přelétám přes svištící hůl, zahlédnu první šanci — první možnost přejít do útoku.

Heknu a setrvačnost využiju k vlastní ráně. *No tak* —
Yemina hůl narazí o mou a útok zastaví dřív, než začal.

„Trpělivost, Zélie,“ poučuje Mama Agba. „Ještě není vhodná chvíle. Pozoruj, reaguj — počkej si, až soupeřka zaútočí.“

Mám chuť vztekle vrčet, ale ovládnou se a jen kývnou. *Ještě budeš mít šanci*, radím sama sobě. *Pěkně si počkej na* —

„Tak, správně, Zél,“ posmívá se Yemi tak tiše, že to slyším jen já. „Poslouchej Mamu Agbu. Buď hodná larvička.“

A už je to tu zas.

To slovo.

To hnusné, ponižující slovo.

Tiché, bezohledné. Zabalené v arogantním pošklebku.

Než se stačím ovládnout, rozeženu se koncem hole tak, že se zastaví jen vlásek od Yemina břicha. Za tohle to pak od Mamy Agby schytám, ale zděšení, které se Yemi objevilo v očích, za to stojí.

„Moment!“ Yemi se sice obrátí k Mamě Agbě, aby zasáhla, postěžovat si už ale nemá kdy. Rozmáchnu se holí tak rychle, že Yemi vytřeští oči, a zaútočím znova.

„Tohle ve cvičení nebylo!“ vyjekne Yemi a uskočí, abych ji nezasáhla do kolen. „Mamo —“

„Má bojovat za tebe?“ posmívám se. „Prosím tě, Yem. I prohra se dá nést *důstojně*.“

Yemi vztekle blýskne v očích, jako když se rohatá leonaire chystá ke skoku. Sevře ručně vyřezávanou hůl.

A od té chvíle začne skutečný boj.

Stěny ahéré se chvějí, jak se naše hole znova a znova srážejí. Vyměňujeme si údery a obě hledáme nějakou šanci, příležitost zasadit rozhodující ránu. Jednu šanci zahlédnu, ale vtom —

„Ááá!“

Zapotácím se a schoulím. Těžce lapám po dechu, zvedá se mi žaludek. Chvilku mám strach, že mi rozdrtila žebra, ale břicho mě bolí tak, že to původní obavy rozptýlí.

„Dost —“

„Ne!“ skočím Mamě Agbě do řeči, i když ještě nemůžu popadnout dech, a tak chraptím. Silou vůle se nadechnu, opřu se o hůl a narovnáám se. „Nic mi není.“

Ještě jsem neskončila.

„Zélie —“ začne Mama, Yemi však nečeká, až domluví. Vztekle se rozežene a jen o prst mine mou hlavu. Když se chystá zaútočit znova, roztočím se a uhnu jí z dosahu. Než mě stačí následovat, prudce se obrátím a zasadím jí ránu do hrudní kosti.

„Ach!“ hekne Yemi. Odletí dozadu, tvář zkřivenou bolestí a šokem. V těchhle utkáních ji nikdy nikdo nezasáhne; nejspíš doteď nevěděla, jaké to je.

Než se stihne vzpamatovat, otočím se a vrazím jí konec hole do břicha. Chystám se k závěrečné ráně, když vtom se červenohnědé závěsy u vchodu rozletí.

Bisi je tak uštvaná, že jí pot odkapává z bílých vlasů na tmavou kůži a temně modrý kaftan. Drobný hrudníček se prudce vzdouvá, zděšené oči hledají Mamu Agbu.

„Co se děje?“ zeptá se Mama.

Bisi stoupají do očí slzy. „Odpusť mi to,“ fňuká. „Usnula jsem, nebyla jsem —“

„Mluv už!“

„Jdou sem!“ vykřikne konečně Bisi. „Jsou blízko, už jsou skoro tady!“

Chvilíčku nemůžu dýchat. Nejspíš nemůže dýchat nikdo. Strach nás ochromil až do morku kostí.

Pak převáží vůle přežít.

„Honem,“ sykne Mama Agba. „Nemáme moc času!“

Pomůžu Yemi vstát. Sípá, ale nemám čas zjišťovat, jestli jí něco není. Vyškubnu jí hůl a řítím se posbírat ostatní.

V ahéré vypukne chaos, jak se všichni snaží utajit pravdu. Vzduchem létají kusy barevných látek a zvedá se armáda rákosových figurín. Děje se toho tolik najednou, že nemám šanci posoudit, zda stihneme všechno ukrýt včas. Můžu se jen soustředit na svůj vlastní úkol, což je zastrčit veškeré hole pod rohož v aréně, aby nebyly vidět.

Jen jsem s tím hotová, Yemi mi vtiskne do ruky dřevěnou jehlu. Ještě nestačím doběhnout na určené stanoviště a závěsy u vchodu do ahéré se znova rozletí.

„Zélie!“

Ztuhnu. Všechny oči v ahéré se otočí na mě. Než stačím něco říct, Mama Agba mi vytne záhlavec. Po páteři mi proběhne ostré štípnutí, jaké umí způsobit jen ona.

„Zůstaň na svém místě,“ sykne. „Zrovna ty se ještě máš hodně co učit.“

„Mamo, ale...“

Mama Agba se ke mně nakloní a mně se zrychlí tep. Z lesku jejích očí vše pochopím.

Odvádí pozornost...

Hraje o čas.

„Omlouvám se, Mamo. Odpusť mi.“

„Vrať se na místo.“

Potlačím úsměv a omluvně skloním hlavu, dost nízko na to, abych si mohla prohlédnout stráže, které vstoupily. Ten menší z nich má stejnou pleť jako většina vojáků v Oriše a jako Yemi, světle hnědou jako ohmataná kůže, a husté černé vlasy. I když jsme jen děti, nespouští ruku z jílce meče, jako by každou chvíli mohla některá z nás zaútočit.

Druhý muž je vysoký a tváří se vážně. Pleť má mnohem tmavší. Zůstane stát u vchodu a klopí oči. Možná je ještě dost slušný na to, aby se styděl za to, co přijde.

Na železných pancířích obou mužů se leskne erb krále Sarana, ostrý a zřetelný. Při jediném pohledu na tu zdobnou sněžnou leopanai-ru se mi sevře žaludek; je to drsná připomínka vládce, který je vyslal.

Otráveně se táhnu ke své rákosové panně a nohy se mi málem podlamují úlevou — to, co předtím připomínalo arénu, teď přesvědčivě hraje roli krejčovské dílny. Figurínu před každou dívkou zdobí tradiční barevné látky, střižené a sešpendlené podle proslulých stříhů Mamy Agby. Stehujeme lemy stejného dašiki, na jakém už pracujeme léta, mlčky šijeme, dokud stráže neodejdou.

Mama Agba prochází mezi řadami děvčat a kontroluje práci svých učnic. Nechává stráže čekat, jako by ji jejich nevítaná přítomnost vůbec nevyváděla z míry; musím se tomu usmát.

„Můžu pro vás něco udělat?“ zeptá se nakonec.

„Daně,“ zavrčí tmavší ze strážných. „Zaplat!“

Mama Agba protáhne obličej tak rychle, jak v noci padá teplota. „Zaplatila jsem minulý týden.“

„Tohle není obchodní daň.“ Druhý strážný přejíždí pohledem po všech poselkyních s dlouhými bílými vlasy. „Daň z larev šla nahoru. A ty jich tady máš spoustu, takže...“

No jistě. Tisknu látku na své panně, až mě bolí pěsti. Ono jim nestačí, že pronásledují posly. Oni ještě musejí přidusit i každého, kdo nám pomáhá.

Zatnu zuby a snažím se strážného nevnímat, nevnímat to, jak z jeho úst zabořilo slovo *larva*. Je jedno, že z nás nikdy nebudou mažiové, jimiž jsme být měli. Pro ně jsme pořád jen *larvy*.

Nic jiného v nás nikdy neuvidí.

Mama Agba stiskne rty tak, že z nich zbude jen čárka. Žádné peníze navíc nemá. „Daň z poslů jste už zvedli minulý měsíc,“ namítne. „A předminulý taky.“

Světlejší strážný popojde a sáhne po meči, připravený při nejmenší známce odporu zaútočit. „Tak by ses s larvama možná neměla tak kamarádíčkovat.“

„Tak byste nás možná měli přestat okrádat.“

Ta slova ze mě vyletí dřív, než se stačím zarazit. Všichni zatají dech. Mama Agba ztuhne a tmavýma očima mě prosí, ať mlčím.

„Poslové si víc nevydělají. Odkud máme na ty nové daně brát?“ zeptám se. „Když je pořád zvyšujete a zvyšujete, tak se nedivte, že je nemůžeme zaplatit!“

Strážný ke mně zamíří tak povýšeně, že mě svrbí prsty. Kdybych měla hůl, dokázala bych ho srazit k zemi; stačila by šikovní rána a rozdrtila bych mu hrdlo.

Poprvé si uvědomím, že tenhle strážný nemá obyčejný meč. V pochvě se mu blýskne černá čepel. Tenhle kov je cennější než zlato.

Mažacit...

Tuhle slitinu vytvořil král Saran před Nájezdem. Byla určená speciálně na zbraně proti nám. Oslabuje naši magii a propaluje se nám do těla.

Jako ten černý řetěz, co omotali Mamě kolem krku.

Silný maži dokáže bojovat i proti vlivu mažacitu, ale každého ten vzácný kov oslabuje. Já sice nemám žádnou magii, kterou by bylo třeba potlačovat, ale když strážný přistoupí až těsně ke mně a čepel z mažacitu se přiblíží, brní mě přesto celé tělo.

„Ty by sis měla dávat pozor na jazyk, holčičko.“

A má pravdu. Měla bych. Měla bych sklapnout, polknout vztek. Dožít se zítřka.

Jenže když ke mně stojí takhle blízko, musím se vši mocí ovládat, abych mu do toho jeho hnědému prasečího očička nevrázila jehlu. Možná bych měla mlčet.

Nebo by on možná měl umřít.

„To ty bys —“

Mama Agba mě odstrčí tak, že upadnu.

„Na,“ vrazí strážnému hrst mincí. „Vem si to.“